

Aandachtsgebied: Leefomgeving
Team Beleid Leefomgeving
Behandelaar: S. Schaap
Telefoonnummer:

Voorstelnr. 635534
Barneveld, 27 mei 2025
Portefeuillehouder: M.H.J. Pluimers-Foeken

Onderwerp: Rapportage Biodiversiteit en Groen 2024 en uitvoeringsplan Biodiversiteit en Groen 2025

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met de terugblik Biodiversiteit en Groen 2024 en het uitvoeringsprogramma Biodiversiteit en Groen 2025, behorende bij het biodiversiteitsplan gemeente Barneveld
2. De rapportage Biodiversiteit en Groen 2024 en uitvoeringsplan Biodiversiteit en Groen 2025 ter kennisname aan te bieden aan de raad

1. Inleiding

Op 15 november 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Biodiversiteitsplan gemeente Barneveld en bijbehorende uitvoeringsvoorstel voor 2022. Het biodiversiteitsplan is voor vijf jaar opgesteld. Hierbij is afgesproken dat voor elk kalenderjaar een terugblik op het uitvoeringsvoorstel van het voorgaande jaar wordt gemaakt in combinatie met een nieuw uitvoeringsprogramma. Dit collegevoorstel gaat in op de inhoudelijke terugblik op de uitvoering van Biodiversiteit en Groen 2024 en het uitvoeringsprogramma Biodiversiteit en Groen 2025.

2. Beoogd effect

Door elk jaar een terugblik op het vastgestelde uitvoeringsprogramma uit te werken en voor te leggen aan het college van B&W en gemeenteraad laat de gemeente zien hoe de uitvoering van dit programma verlopen is. Daarnaast wordt op basis van deze terugblik een nieuw uitvoeringsprogramma voor het daaropvolgende jaar opgesteld. In bijlage 1 is het rapport met de terugblik op het uitvoeringsvoorstel 2024 en het opgestelde uitvoeringsprogramma 2025 te vinden. Door het uitvoeringsprogramma 2025 uit te voeren, dragen we bij aan het behouden en versterken van de biodiversiteit en groen, voor een duurzame leefomgeving voor mens, plant en dier.

3. Argumenten

3.1 Door middel van het opstellen van een jaarlijkse rapportage op het gebied van biodiversiteit en groen, laten we als gemeente Barneveld zien welke activiteiten we uitvoeren en welke op de planning staan om de biodiversiteit te behouden en versterken

De gemeente Barneveld geeft uitvoering aan het biodiversiteitsplan wat is vastgesteld in 2021. Ieder jaar worden er verschillende activiteiten beoogd en uitgevoerd die moeten bijdragen aan het behouden en versterken van de biodiversiteit.

4. Kanttekeningen

nvt

5. Financiën

De activiteiten biodiversiteit zijn gedekt vanuit bestaande middelen. Jaarlijks is er een budget vastgesteld van €50.000 voor de uitvoering. In het verleden is er een aantal keer sprake geweest van budgetoverheveling. Van 2024 naar 2025 hebben we dat niet gedaan omdat het volledige budget uitgegeven was, en gaan we voor het jaar 2025 uit van bestaand budget.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

Door de variatie in ambities en activiteiten in het uitvoeringsprogramma is het moeilijk om in het algemeen aan te geven welke trede in de participatieladder wordt toegepast. Dat wordt per activiteit bepaald.

b) Communicatie

Per activiteit zal in overleg met team communicatie worden afgestemd welke vorm van communicatie wenselijk is.

7. Vervolgstep

Dit uitvoeringsprogramma gaat over het gehele jaar 2025. Bij de vaststelling van het biodiversiteitsplan in 2021 is afgesproken dat jaarlijks in beeld wordt gebracht welke activiteiten hebben plaatsgevonden en welke activiteiten er gepland zijn voor het desbetreffende kalenderjaar. Voorliggend voorstel is de uitwerking van deze afspraak met de gemeenteraad.

De volgende rapportage biodiversiteit en groen zal een terugblik omvatten van afgelopen vijf jaar, conform vastgesteld in het biodiversiteitsplan. Deze rapportage zal volgen in het 2e kwartaal van 2026. Voor publicatie van de toekomstige rapportages biodiversiteit en groen, zal worden gekeken op welke wijze deze rapportages zo integraal en efficiënt mogelijk kunnen worden aangeboden.

8. Bijlagen

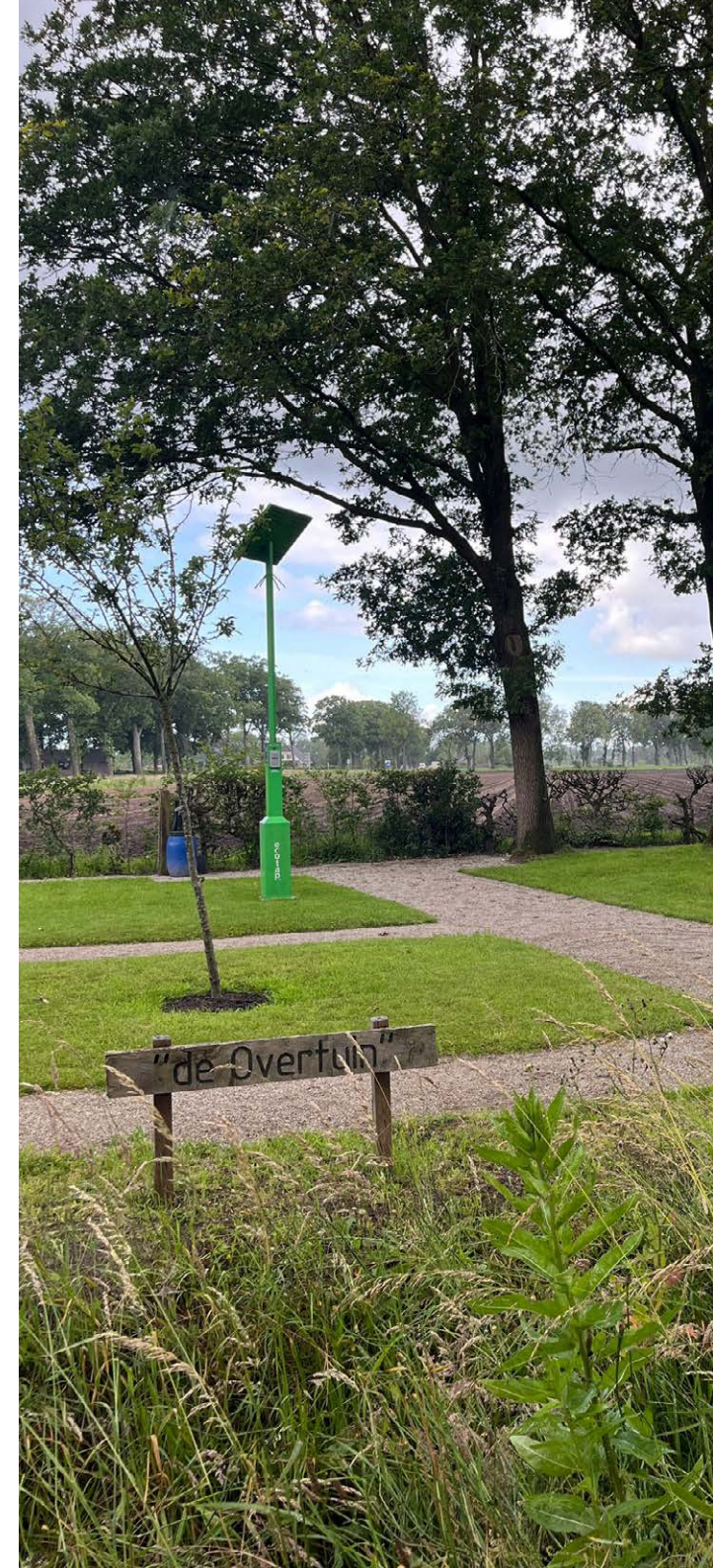
1. Rapportage Biodiversiteit en Groen 2024 en uitvoeringsprogramma Biodiversiteit en Groen 2025

Biodiversiteit en Groen

Rapportage 2024 en Uitvoeringsplan 2025

Inhoudsopgave

1. Rapportage Biodiversiteit en Groen 2024	4
Uitvoeren biodiversiteitsplan	5
1.1 Beleid	5
1.2 Buitengebied	6
1.3 Stedelijk gebied	7
Samenwerking, communicatie, beheer en onderhoud	9
1.4 Samenwerking	9
1.5 Communicatie	10
1.6 Beheer en onderhoud	12
 2. Uitvoeringsplan Biodiversiteit en Groen 2025	13
Uitvoeren biodiversiteitsplan	14
2.1 Beleid	14
2.2 Buitengebied	15
2.3 Stedelijk gebied	15
Samenwerking, communicatie, beheer en monitoring	16
2.4 Samenwerking	16
2.5 Communicatie	17
2.6 Beheer en monitoring	18

Inleiding

De gemeente Barneveld blijft zich ontwikkelen als een dynamische en groeiende gemeenschap. De afgelopen jaren hebben we een sterke toename in het aantal inwoners gezien, en deze trend zal zich naar verwachting doorzetten. Deze groei biedt veel kansen, maar stelt ons ook voor aanzienlijke uitdagingen. Het is van groot belang om te blijven investeren in de leefbaarheid en de voorzieningen van al onze dorpen, met bijzondere aandacht voor het behoud en de versterking van biodiversiteit en groen.

In lijn met het biodiversiteitsplan 2022-2026 blijven we werken aan het versterken van biodiversiteit en het bevorderen van groen in onze gemeente. De verduurzaming van onze samenleving, waarbij de natuur een centrale rol speelt, is daarbij een essentieel uitgangspunt. Het Biodiversiteitsplan, goedgekeurd door de gemeenteraad in november 2021, vormt een belangrijke leidraad voor de uitvoering van diverse groene maatregelen. We blijven met volle inzet werken aan de uitvoering van dit plan, waarbij we zowel de natuur behouden als kansen creëren, het groen verder uitbreiden en zoeken naar koppelkansen met andere opgaven.

De voortgang wordt in hoofdlijnen gemonitord via de jaarlijkse rapportages van het programma duurzaamheid. Via deze afzonderlijke biodiversiteitsrapportage verschaffen we gedetailleerde inzichten in de uitvoering van het Biodiversiteitsplan. Deze rapportage geeft u een overzicht van de behaalde resultaten in 2024 en schetst wat er in 2025 op de agenda staat, met aanvullende informatie over concrete activiteiten en initiatieven.

Mijntje Pluimers-Foeken
Wethouder biodiversiteit & groen, flora & fauna

1

Rapportage
Biodiversiteit
en Groen
2024

Rapportage Biodiversiteit en Groen 2024

De focusactiviteiten ‘Biodiversiteit en Groen’ voor 2024 waren de volgende:

Uitvoeren biodiversiteitsplan

In 2024 hebben we de volgende zaken uitgevoerd:

1.1 Beleid

Klimaatadaptatieplan

Integreren van de biodiversiteitsdoelen binnen het Klimaatadaptatieplan, zodat de juiste koppelingen gemaakt worden. Door biodiversiteit mee te nemen in klimaatadaptatiestrategieën, kunnen we samenwerkingen creëren tussen verschillende doelstellingen en de veerkracht van ecosystemen versterken tegen de gevolgen van klimaatverandering.

Ontwikkelingsfonds Platteland

Uitvoering Ontwikkelingsfonds Platteland: meerdere initiatieven zijn (mede)gefinancierd vanuit dit fonds. Medio Q2 volgt een evaluatie van het fonds over 2024 waarin deze initiatieven worden toegelicht.

Monitoringsplan biodiversiteit

We hebben een doorstart gemaakt met het monitoringsplan biodiversiteit. Hoewel de ontwikkeling van het monitoringsplan in 2022 is gestart, is het plan tot op heden onvoltooid.

De bestaande opdracht is geactualiseerd op de huidige behoeften vanuit verschillende disciplines. Het monitoringsplan zal indicatoren omvatten waarmee de ontwikkeling van initiatieven op het gebied van biodiversiteit en groen gemonitord en geëvalueerd kunnen worden.

Landschapsplan

Integreren van het beleid rondom biodiversiteit en groen in het landschapsplan wat momenteel in ontwikkeling is. Dit is een belangrijke stap om ervoor te zorgen dat biodiversiteit en groen een integraal onderdeel vormt van het langetermijnbeleid voor landschapsbeheer. Door input te leveren en mee te lezen, kunnen we ervoor zorgen dat het landschapsplan effectief inspeelt op de behoeften van de gemeenschap en de bescherming van biodiversiteit en groen bevordert.

Bomenbeleidsplan

Bomen zijn niet alleen waardevolle elementen van het landschap, maar spelen ook een cruciale rol bij het bevorderen van de biodiversiteit, het reguleren van het klimaat en het verbeteren van de leefbaarheid van de gemeente. Het proces van het opstellen van dit bomenbeleidsplan is in uitvoering.

Dorpsplannen

Verschiedende dorpen hebben hun dorpsplannen gepresenteerd aan de gemeente Barneveld. Op het gebied van biodiversiteit en groen wordt aan de hand van de wensen uit het dorpsplan gekeken wat binnen het gemeentebestuur past en kansrijk is om tot uitvoering gebracht te worden.

Inheemse mengsels

Vanuit de samenleving komen er verschillende initiatieven om biodiversiteit en groen te versterken door middel van het inzaaien van inheemse mengsels. Deze initiatieven van bewoners vinden we van belang en van waarde en willen we dan ook graag faciliteren. Daarom was er een klein deel van het biodiversiteitsbudget gereserveerd voor de aankoop van inheemse zaadmengsels ten behoeve van initiatieven van derden in stedelijk gebied.

Regionaal Perspectief Landelijk Gebied

De gemeente Barneveld heeft samen met andere gemeenten uit de Foodvalley het Regionaal Perspectief Landelijk Gebied (hierna RPLG) ondertekend. Het RPLG bevat op het gebied van biodiversiteit en groen verschillende uitvoeringsprogramma's. Zo wordt er vanuit het RPLG gewerkt aan een nulmeting voor de groenblauwe-dooradering en wordt er ook een nulmeting gemaakt voor de basiskwaliteit natuur (hierna BKN).

Dorpen in het groen Voorthuizen

1.2 Buitengebied

Dorpen in het groen Voorthuizen

Dit jaar was het project dorpen in het groen gecombineerd met het project Biodiversiteitsimpuls. 73 inwoners deden mee aan de projecten. Het project dorpen in het groen vond dit jaar plaats in Voorthuizen. Deelnemers krijgen bezoek van een specialist op het gebied van groene inrichting en ontvangen een beplantingsplan voor hun eigen erf. Daarna kunnen ze het groen ophalen tijdens de uitdeeldag. Binnen het project biodiversiteitsimpuls zijn alle oud-deelnemers van eerdere edities van dorpen in het groen opnieuw benaderd. Ze konden dit keer opnieuw plantgoed krijgen maar nu werd dit ook aangevuld met faunavoorzieningen en inheemse zadenmengsels. Op die manier werden de bestaande beplantingsplannen nog meer versterkt

en uitgebreid op het gebied van biodiversiteit. In totaal zijn tijdens de uitdeeldag ruim 300 bomen, 15.000 struiken en 670m² aan inheems kruiden uitgedeeld. Daarnaast waren er verschillende faunavoorzieningen voor o.a. de steenuil, egel, mezen, zwaluwen en andere holtebroedende vogels uitgedeeld.

Weidevogels

We onderstrepen als gemeente Barneveld het belang van de aanwezige weidevogels op agrarische percelen. Deze weidevogels worden door vrijwilligers beschermd door middel van het markeren van nesten en het observeren van kuikens tot deze vliegenvlug zijn. In 2024 zijn er door de weidevogelbeschermers op ruim 20 verschillende locaties 255 kieviten, één grutto, 10 scholeksters en ook één kleine plevier nest beschermt, dat is een toename van aantal nesten ten opzichte van het vorige jaar.

Eerste kievitse 2024!

De weidevogelvrijwilligersgroep is dringend op zoek naar versterking, en daarom is er een deel van het biodiversiteitsbudget ingezet voor een promotiecampagne om meer vrijwilligers te werven. Hierbij zullen er verschillende berichten op social media en in de krant worden geplaatst met een oproep. Door middel van promotie en bewustwordingscampagnes zal worden gestreefd naar een toename van betrokkenheid en actie voor het behoud van deze vogels.

Geveltuin voor

Geveltuin na

1.3 Stedelijk gebied

Geveltuintjes

In 2024 zijn er verschillende nieuwe geveltuinen aangelegd na het ontvangen van verschillende initiatieven. Op dit moment zijn er alleen initiatieven vanuit de dorpskern Barneveld aangedragen. Geveltuintjes zijn een geweldige manier om kleine groene oases te creëren in stedelijke omgevingen, waardoor de biodiversiteit wordt bevorderd en de luchtkwaliteit wordt verbeterd. Bovendien dragen geveltuintjes bij aan het vergroten van het bewustzijn over het belang van groen in steden en moedigen ze buurtbewoners aan om actief bij te dragen aan het verfraaien van hun omgeving. Door uit te breiden naar andere dorpskernen, kunnen we het positieve effect van geveltuintjes binnen het stedelijk landschap op het gebied van een gezonde en duurzame leefomgeving stimuleren voor zowel mensen als natuur.

Dag van de biodiversiteit 2024

Dag van de biodiversiteit

Op 22 mei van het de dag van de biodiversiteit. Op die dag hebben ambtenaren op het gebied van Biodiversiteit en Water van de gemeente Barneveld samen met het IVN Barneveld gekeken naar een passende activiteit voor bewoners. Bewoners zijn via een interactieve wandeling door het Oosterbos meer vertelt over de aanwezige biodiversiteit en groen en het belang hiervan. Tijdens deze dag werden ook inheems zadenmengsel uitgedeeld aan de deelnemers.

Vergroening Dijkje centrum Barneveld

Het Dijkje

In 2024 is het Dijkje in het centrum van Barneveld voorzien van een groene poort door het toepassen van gevelgroen. Op meerdere gevels zijn stalen kabels vastgemaakt, waarlangs het groen straks omhoog zal groeien. Dit initiatief zal niet alleen het esthetische aspect van het gebied verbeteren, maar ook de leefomgeving verrijken door meer inheems groen toe te voegen.

De groene slinger Voorthuizen

Eind 2024 is er een start gemaakt met de realisatie van de groene slinger door Voorthuizen, dit gebeurt in delen. Eerst wordt gewerkt aan de delen buiten het centrumgebied. Daarna zal, in samenhang met de ontwikkeling van het centrumplan van Voorthuizen, het deel van de 'Groene Slinger' in het centrum zelf volgen. Door de aanleg van de groene slinger wordt de verscheidenheid aan planten vergroot, waardoor de biodiversiteit in Voorthuizen zal toenemen. Het creëren van groene corridors en het herstellen van natuurlijke habitats langs de route zal verschillende soorten flora en fauna aantrekken, zoals vlinders, bijen, vogels en kleine zoogdieren. Deze toename

in biodiversiteit zal niet alleen de lokale ecosystemen versterken, maar ook bijdragen aan een gezondere leefomgeving voor zowel mens als dier. Bovendien zullen bewoners maar ook toeristen kunnen genieten van de schoonheid en rust die het groen biedt, wat de beleving aanzienlijk zal vergroten.

Soorten Management Plan (SMP)

Dit jaar zijn er meerdere bijeenkomsten gevolgd rondom het opstellen van een Soorten Management Plan (SMP). Een SMP is een belangrijk instrument om de impact van menselijke activiteiten op gebouwbewonende diersoorten te beheren en te minimaliseren. Met name bij het isoleren van woningen is er een potentieel conflict tussen energiebesparende maatregelen en het behoud van gebouwbewonende soorten zoals vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen. Ten tijde van deze rapportage was er door de provincie Gelderland nog geen actief beleid voor het opstellen van een SMP als gemeente. We zullen dit proces actief blijven volgend zodat we snel kunnen acteren wanneer het beleid wordt vastgesteld door de provincie Gelderland.

Samenwerking, communicatie, beheer en onderhoud

1.4 Samenwerking

Inheemse zadenmengsels

De interne samenwerking om op geschikte locaties inheemse zadenmengsels en groenstructuren toe te passen, blijft een belangrijke rol spelen in het versterken van de biodiversiteit binnen de gemeente Barneveld. Door geschikte locaties te selecteren en te voorzien van inheemse vegetatie, zullen we niet alleen de lokale flora en fauna stimuleren, maar ook een gezonder en evenwichtiger ecosysteem bevorderen. Deze initiatieven zullen worden ondersteund door informatieborden die bewoners zullen informeren als inspireren om bij te dragen aan het behoud van biodiversiteit in hun omgeving.

Gebiedspartners over biodiversiteit

Het jaarlijkse afstemmoment met gebiedspartners over biodiversiteit, gefaciliteerd door Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) in opdracht van de provincie, biedt een waardevolle gelegenheid om kennis uit te wisselen, gezamenlijke doelen te bespreken en samenwerkingen te versterken. Als gemeente zijn we actief betrokken bij dit netwerk, wat ons de mogelijkheid biedt om onze lokale initiatieven en projecten op het gebied van biodiversiteit te delen, te bespreken en af

te stemmen met andere in de regio. Ook dit jaar blijven we hier actief bij betrokken.

Initiatieven vanuit de samenleving

Wij vinden het van belang samen met inwoners te werken aan biodiversiteit en groen. Initiatieven vanuit de samenleving dragen wij een warm hart toe en nemen wij serieus. Een duidelijk gemeentelijk kader dan wel gemeentelijke opgaven, heldere verwachtingen vooraf en goede communicatie tijdens projecten, zijn hierbij belangrijk. Het motto 'zelf, samen, gemeente' is ook hier van toepassing.

Plaatselijke Belang-organisaties

Het onderhouden van contacten met o.a. Plaatselijke Belang-organisaties over behoeften met betrekking tot het versterken van de biodiversiteit en groen is belangrijk om lokale betrokkenheid te onderhouden dan wel te versterken. Door actief te luisteren naar de behoeften van de gemeenschap en ondersteuning te bieden bij het ontwikkelen van biodiversiteitsinitiatieven en initiatieven op het gebied van groen, kunnen deze initiatieven leiden tot een haalbaar plan. Elk plan zal vervolgens zorgvuldig worden afgewogen en worden beoordeeld. Binnen het vastgestelde budget kan dit ook leiden tot een financiële bijdrage vanuit de gemeente als dit bijdraagt aan de gestelde doelen op het gebied van biodiversiteit en groen.

Begraafplaats Diepenbosch in Voorthuizen

De begraafplaats Diepenbosch in Voorthuizen is een groene oase. Mede vanwege de rust die heerst op deze unieke plek, vinden veel dieren hier hun geschikte habitat. Voornamelijk vogels maken gebruik van deze locatie. Om dit te ondersteunen zijn er verschillende faunavoorzieningen geplaatst. Over het gehele terrein heen zijn er 24 vogelvoorzieningen geplaatst voor verschillende vogelsoorten.

Dorpsplannen

Verschillende dorpen hebben hun dorpsplannen gepresenteerd aan de gemeente Barneveld. Samen met gebiedregie kijken we op het gebied van biodiversiteit en groen waarin we de dorpsbewoners kunnen ondersteunen. Zo zijn we nu in gesprek met dorpsbewoners uit Kootwijk. Er zal in overleg met de werkgroep uit Kootwijk een plan worden opgesteld om de biodiversiteit te behouden, versterken maar ook in kaart te brengen. Hierbij worden de initiatiefnemers uit Kootwijk door de gemeente Barneveld ondersteund bij het vormen van een actieve groep vrijwilligers die aan de slag gaan met de biodiversiteit.

1.5 Communicatie

Website Duurzaam Barneveld

Het communiceren over initiatieven en mogelijke subsidieregelingen van derden ter inspiratie voor belangstellenden via onze website Duurzaam Barneveld, is een effectieve manier om bewustwording te creëren en betrokkenheid te stimuleren. Door informatie te verstrekken over beschikbare middelen en ondersteuningsmogelijkheden, kunnen we bewoners aanmoedigen om actief deel te nemen aan biodiversiteitsinitiatieven en bij te dragen aan het behoud van onze natuurlijke omgeving.

Programma duurzaamheid

Via het programma duurzaamheid communiceren we actief over het thema Biodiversiteit via onze website Duurzaam Barneveld en de communicatiekalender programma Duurzaamheid. Dit draagt bij aan meer lokale betrokkenheid rondom biodiversiteit en groen.

Informatieborden

Initiatieven om binnen de gemeentegrenzen meer inheemse zadenmengsels in te zetten, worden ondersteund door middel van informatieborden die bewoners zullen informeren als inspireren om bij te dragen aan het behoud van biodiversiteit in hun omgeving. In totaal zijn er 15 informatieborden ontwikkeld die door de hele gemeente heen geplaatst

zullen worden op de daarvoor bestemde plekken. De informatieborden bevatten ook een QR-code welke gescand kan worden en waarmee de lezers doorverwezen worden naar een pagina op duurzaam Barneveld. Op deze pagina kan er meer gelezen worden over het nut van inheemse mengsels, maar ook over het maaibeleid wat hierbij hoort.

Hier groeien inheemse planten

En daarom maaien we wat minder. Inheemse planten zijn een bron van nectar en onmisbaar als we onze bijen, vlinders en insecten willen behouden.

Goed voor de biodiversiteit
Inheemse planten passen goed bij de bodem en helpen de insecten die hier van nature voorkomen. Die insecten hebben onze hulp hard nodig. Daarom zijn in deze berm zadenmengsels gebruikt die thuishoren in dit gebied. Zo versterken we de biodiversiteit.

Minder maaien, meer bloei
We maaien deze bermen één tot twee keer per jaar. De planten hebben meer kans om te bloeien. Insecten krijgen de tijd om van die bloei te profiteren. Omdat we minder maaien, kan de begroeiing in deze berm wat hoger zijn. Dank voor uw begrip!

Meer weten?
Kijk op
[duurzaam.barneveld.nl/
inheemsemengsels](https://duurzaam.barneveld.nl/inheemsemengsels),
of scan de QR-code.

gemeente
Barneveld

Duurzaam
Barneveld

1.6 Beheer en onderhoud

Ecologisch maaibeheer

Bij beheer en onderhoud is er afgelopen jaren gekeken naar kansrijke locaties om meer ecologisch maaibeheer toe te passen. Zo ook in 2024. Dit is een praktische stap om de biodiversiteit te bevorderen. Door gebruik te maken van aangepaste maaimachines kunnen we de impact van regulier onderhoud op de flora en fauna verminderen en een gunstiger milieu creëren.

Faunapassages

Het beheren van faunapassages op basis van een opgesteld beheerplan faunapassages is van groot belang om het veilig oversteken van dieren te faciliteren. Door de uitvoering van dit beheerplan kunnen we de impact van de infrastructuur op de diersoorten minimaliseren en bijdragen leveren aan de instandhouding van de diersoorten in ons gebied. Denk hierbij aan de faunapassages die zorgen voor een veilige oversteek van padden tijdens de paddentrek.

Opstellen Landschapsplan

Hoewel het proces enige vertraging heeft opgelopen vanwege beperkte ambtelijke capaciteit, is het ook belangrijk dat dit plan nauw aansluit bij de inhoud van de Omgevingsvisie. Vanuit het voorkeursscenario is er al wel richting zichtbaar wat aanknopingspunten geeft om het proces tot de realisatie van het Landschapsplan vorm te geven. Het Landschapsplan vormt immers de vertaling van deze visie en speelt een sleutelrol bij het vormgeven en behouden van het landschap en daarmee nadrukkelijk natuur, biodiversiteit en groen, van de gemeente Barneveld.

Opstellen Bomenbeleidsplan

Het opstellen van een Bomenbeleidsplan is een essentiële stap om het duurzame beheer van bomen in de gemeente Barneveld te waarborgen. Bomen zijn niet alleen waardevolle elementen van het landschap, maar spelen ook een cruciale rol bij het bevorderen van de biodiversiteit, het reguleren van het klimaat en het verbeteren van de leefbaarheid van de gemeente. Het proces van het opstellen van dit bomenbeleidsplan is in uitvoering.

2

**Uitvoeringsplan
Biodiversiteit en
Groen 2025**

Uitvoeringsplan Biodiversiteit en Groen 2025

De focusactiviteiten ‘Biodiversiteit en Groen’ voor 2025 zijn de volgende:

Uitvoeren biodiversiteitsplan

In 2025 gaan we de volgende zaken uitvoeren:

2.1 Beleid

Monitoringsplan Biodiversiteit

In 2025 leveren we het monitoringsplan Biodiversiteit op. Dit monitoringsplan zal een werkbeschrijving omvatten om specifieke indicatoren te kunnen monitoren waarmee de ontwikkeling van initiatieven op het gebied van biodiversiteit en groen gemonitord en geëvalueerd kunnen worden. Dit gaat de gemeente Barneveld inzicht geven over de huidige stand van biodiversiteit.

Klimaatadaptatieplan

We blijven adviseren over de biodiversiteit en groen bij de ontwikkeling van het klimaatadaptatieplan. Door biodiversiteit en groen mee te nemen in klimaatadaptatiestrategieën, kunnen we samenwerkingen creëren tussen verschillende doelstellingen en de veerkracht van ecosystemen versterken tegen de gevolgen van klimaatverandering.

Het landschapsplan

Het blijven aansluiten bij het landschapsplan, wat in ontwikkeling is. Dit is een belangrijke stap om ervoor te zorgen dat biodiversiteit en groen een integraal onderdeel vormt van het

langetermijnbeleid voor landschapsbeheer. Door input te leveren en mee te lezen, kunnen we ervoor zorgen dat het landschapsplan effectief inspeelt op de behoeften van de gemeenschap en de bescherming van biodiversiteit en groen bevordert. Volgens de huidige planning zal er eind 2025 een versie richting de raad komen.

Initiatieven van bewoners

Vanuit de samenleving komen er verschillende initiatieven om te biodiversiteit en groen te versterken door middel van het inzaaien van mengsels. Deze initiatieven van bewoners vinden we van belang en van waarde en willen we dan ook graag faciliteren. Daarom zorgen we ervoor dat een klein deel van het biodiversiteitsbudget gereserveerd is voor de aankoop van inheemse zaadmengsels ten behoeve van initiatieven derden in stedelijk gebied.

Vitale Vakantieparken

Het adviseren over biodiversiteit bij Vitale Vakantieparken is een belangrijke stap om ervoor te zorgen dat de ontwikkeling van deze parken in harmonie is met de natuurlijke omgeving. Door biodiversiteit en groen te integreren in de planning en ontwikkeling van vakantieparken, kunnen we de ecologische waarde van deze gebieden behouden en versterken.

Biodiversiteit en landschap

Eind van 2024 is er een aanvraag ingediend voor een subsidie vanuit de provincie Gelderland genaamd Biodiversiteit en landschap. Vanwege de vele aanmeldingen heeft er een loting plaatsgevonden. De gemeente Barneveld is ingeloot en de subsidie is gehonoreerd. Met deze subsidie wordt beoogd om een viertal projecten op te starten voor de periode van 2025-2028:

- Dorpen in het groen
- Heggen, hagen en houtwallen
- Groen voor iedereen
- Groen vrijwilligersnetwerk

De subsidie werkt op basis van cofinanciering, de gemeente Barneveld zal 50% zelf moeten financieren. Ten tijde van het schrijven van deze rapportage lag er nog geen besluit over het toekennen van deze gelden. De details over de uitvoering van de viertal projecten zijn in een apart projectplan aan de raad voorgelegd, waarna op 17 april 2025 het besluit is genomen voor cofinanciering. Door deze toekenning van financiën zullen bovengenoemde projecten de komende jaren worden uitgevoerd, en daarna geëvalueerd in de komende rapportages over biodiversiteit en groen.

2.2 Buitengebied

Dorpen in het groen

Het project dorpen in het groen is rond alle negen dorpen geweest. Het project kent een groot succes; ieder jaar doen weer vele bewoners mee met het vergroenen van hun erf en het creëren van waardevolle habitats voor lokale flora en fauna door middel van het toepassen van inheems groen. Voornemens is om het project dorpen in het groen opnieuw doorgang te laten vinden voor minstens de komende vier jaar.

Weidevogelbescherming

De bescherming van de weidevogels door de vrijwilligersgroep blijven we ondersteunen, waarbij extra nadruk zal worden gelegd op het belang van weidevogelbescherming in het buitengebied. Het streven is om het aantal vrijwilligers en aangesloten agrarische locaties te vergroten, wat zal bijdragen aan een betere bescherming en bevordering van weidevogelpopulaties; zowel in kwantiteit als in kwaliteit. Door middel van promotie en bewustwordingscampagnes zal worden gestreefd naar een toename van betrokkenheid en actie voor het behoud van deze vogels.

2.3 Stedelijk gebied

HEMA in een groene jas

Op 16 april 2025 is de HEMA in Barneveld voorzien van een groene jas. Hierbij is net als bij het Dijkje gevelgroen toegepast door het monteren van meerdere staalkabels langs de gevels om het groen omhoog te laten groeien.

Geveltuintjes

Daarnaast blijven we actief nieuwe locaties voor geveltuintjes ondersteunen in het centrum van Barneveld. Geveltuintjes zijn een geweldige manier om kleine groene oases te creëren in stedelijke omgevingen, waardoor de biodiversiteit wordt bevorderd en de luchtkwaliteit wordt verbeterd. Bovendien dragen geveltuintjes bij aan het vergroten van het bewustzijn over het belang van groen in steden en moedigen ze buurtbewoners aan om actief bij te dragen aan het verfraaien van hun omgeving. Door dit initiatief uit te breiden naar andere dorpskernen, kunnen we het positieve effect van geveltuintjes binnen het stedelijk landschap op het gebied van een gezonde en duurzame leefomgeving stimuleren voor zowel mensen als natuur.

De groene slinger Voorthuizen

In het najaar van 2024 is gestart met de realisatie van de groene slinger door Voorthuizen, dit gebeurt in delen. Eerst de delen buiten het centrumgebied. Daarna zal, in samenhang met de ontwikkeling van het centrumplan van Voorthuizen, het deel van de 'Groene Slinger' in het centrum zelf volgen. Door de aanleg van de groene slinger wordt de verscheidenheid aan planten vergroot, waardoor de biodiversiteit in Voorthuizen zal toenemen. Het creëren van groene corridors

en het herstellen van natuurlijke habitats langs de route zal verschillende soorten flora en fauna aantrekken, zoals vlinders, bijen, vogels en kleine zoogdieren. Deze toename in biodiversiteit zal niet alleen de lokale ecosystemen versterken, maar ook bijdragen aan een gezondere leefomgeving voor zowel mens als dier. Bovendien zullen bewoners maar ook toeristen kunnen genieten van de schoonheid en rust die het groen biedt, wat de beleving aanzienlijk zal vergroten.

Samenwerking, communicatie, beheer en onderhoud

2.4 Samenwerking

RPLG

Het beoogde initiatief vanuit het RPLG voor het opzetten van een database van landschapselementen, is een waardevolle stap naar het versterken van de biodiversiteit.

Geschikte locaties

De interne samenwerking om op geschikte locaties inheemse zadenmengsels en groenstructuren toe te passen, zal een belangrijke rol spelen in het versterken van de biodiversiteit binnen de gemeente Barneveld. Door geschikte locaties te selecteren en te voorzien van inheemse vegetatie, zullen we niet alleen de lokale flora en fauna stimuleren, maar ook een gezonder en evenwichtiger ecosysteem bevorderen.

Gebiedspartners

Het jaarlijkse afstemmoment met gebiedspartners over biodiversiteit, gefaciliteerd door Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) in opdracht van de provincie, biedt een waardevolle gelegenheid om kennis uit te wisselen, gezamenlijke doelen te bespreken en samenwerkingen te versterken. Als gemeente zijn we actief betrokken bij dit netwerk, wat ons de mogelijkheid biedt om onze lokale initiatieven en projecten op het gebied van biodiversiteit te delen, te bespreken en af te stemmen met andere in de regio. Ook dit jaar blijven we hier actief bij betrokken.

Initiatieven vanuit de samenleving

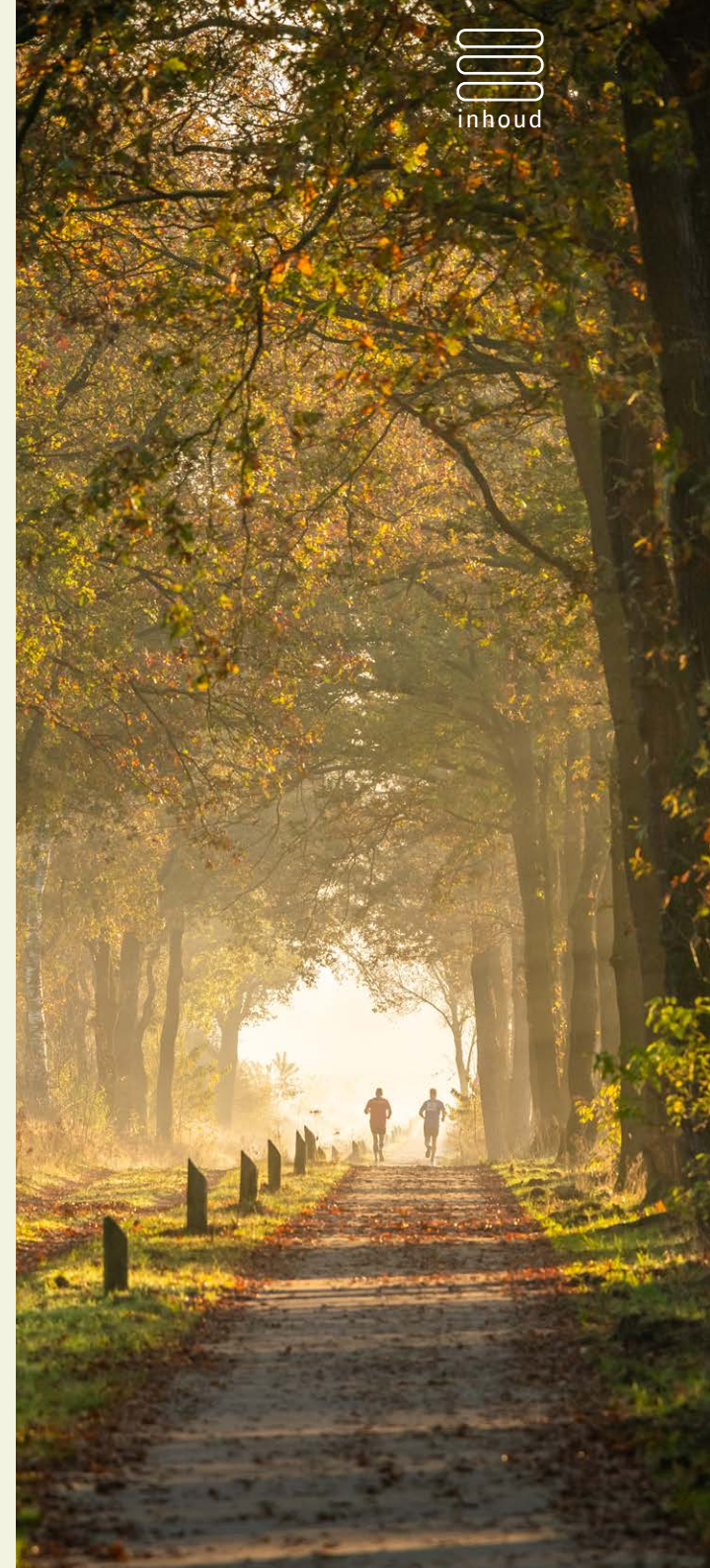
Wij vinden het van belang samen met inwoners te werken aan biodiversiteit en groen. Initiatieven vanuit de samenleving, hierbij is bijvoorbeeld te denken aan dorpsplannen, dragen wij een warm hart toe en nemen wij serieus. Een duidelijk gemeentelijk kader dan wel gemeentelijke opgaven, heldere verwachtingen vooraf en goede communicatie tijdens projecten, zijn hierbij belangrijk. Het motto 'zelf, samen, gemeente' is ook hier van toepassing.

Plaatselijke Belang-organisaties

Het onderhouden van contacten met o.a. Plaatselijke Belang-organisaties over behoeften met betrekking tot het versterken van de biodiversiteit en groen is belangrijk om lokale betrokkenheid te onderhouden dan wel te versterken. Door actief te luisteren naar de behoeften van de gemeenschap en ondersteuning te bieden bij het ontwikkelen van biodiversiteitsinitiatieven en initiatieven op het gebied van groen, kunnen deze initiatieven leiden tot een haalbaar plan. Elk plan zal vervolgens zorgvuldig worden afgewogen en worden beoordeeld. Binnen het vastgestelde budget kan dit ook leiden tot een financiële bijdrage vanuit de gemeente als dit bijdraagt aan de gestelde doelen op het gebied van biodiversiteit en groen.

KAN-netwerk

De deelname aan het KAN-netwerk over natuurinclusief bouwen leidt tot waardevolle inzichten en samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van duurzaam en natuurinclusief bouwen.

2.5 Communicatie

Informatieborden

Het plaatsen van informatieborden voor zien van een QR -code, bij velden met inheemse zadenmengsels, die verwijzen naar de gemeentelijke internetpagina over biodiversiteit en groen, dient er om bewoners te informeren en inspireren. Door intergraal te werken, kunnen we ervoor zorgen dat de inhoud van de informatieborden nauwkeurig en relevant is, en dat deze goed wordt gecommuniceerd naar de gemeenschap. Door gebruik te maken van aantrekkelijk ontwerp en duidelijke, beknopte informatie kunnen we bewoners niet alleen bewust maken van de waarde van biodiversiteit, maar hen ook aanmoedigen om zelf actief bij te dragen aan het behoud ervan.

Platform voor lokale biodiversiteitsinitiatieven

Daarnaast kan de internetpagina waartoe met de QR-code naar verwezen wordt ook een platform bieden voor het delen van succesverhalen en tips voor inwoners voor het bevorderen van de biodiversiteit. Op deze manier kunnen we een positieve en inspirerende boodschap over biodiversiteit verspreiden waarbij wij een samenleving beogen die actief betrokken is bij het behoud van de groene omgeving. Daarnaast beogen wij op dit platform ruimte te bieden voor lokale biodiversiteitsinitiatieven. Wij denken na over een zinvolle en duidelijke invulling van deze pagina en op welke wijze wij met deze initiatieven omgaan.

Initiatieven en mogelijke subsidieregelingen

Het communiceren over initiatieven en mogelijke subsidieregelingen van derden via onze website Duurzaam Barneveld is een effectieve manier om belangstellenden te informeren en inspireren om deel te nemen aan biodiversiteitsprojecten. Door regelmatig updates te plaatsen over lopende projecten, succesverhalen en beschikbare subsidies, kunnen we de betrokkenheid van onze gemeenschap vergroten en mensen aanmoedigen om zelf actie te ondernemen.

Communicatiekanalen

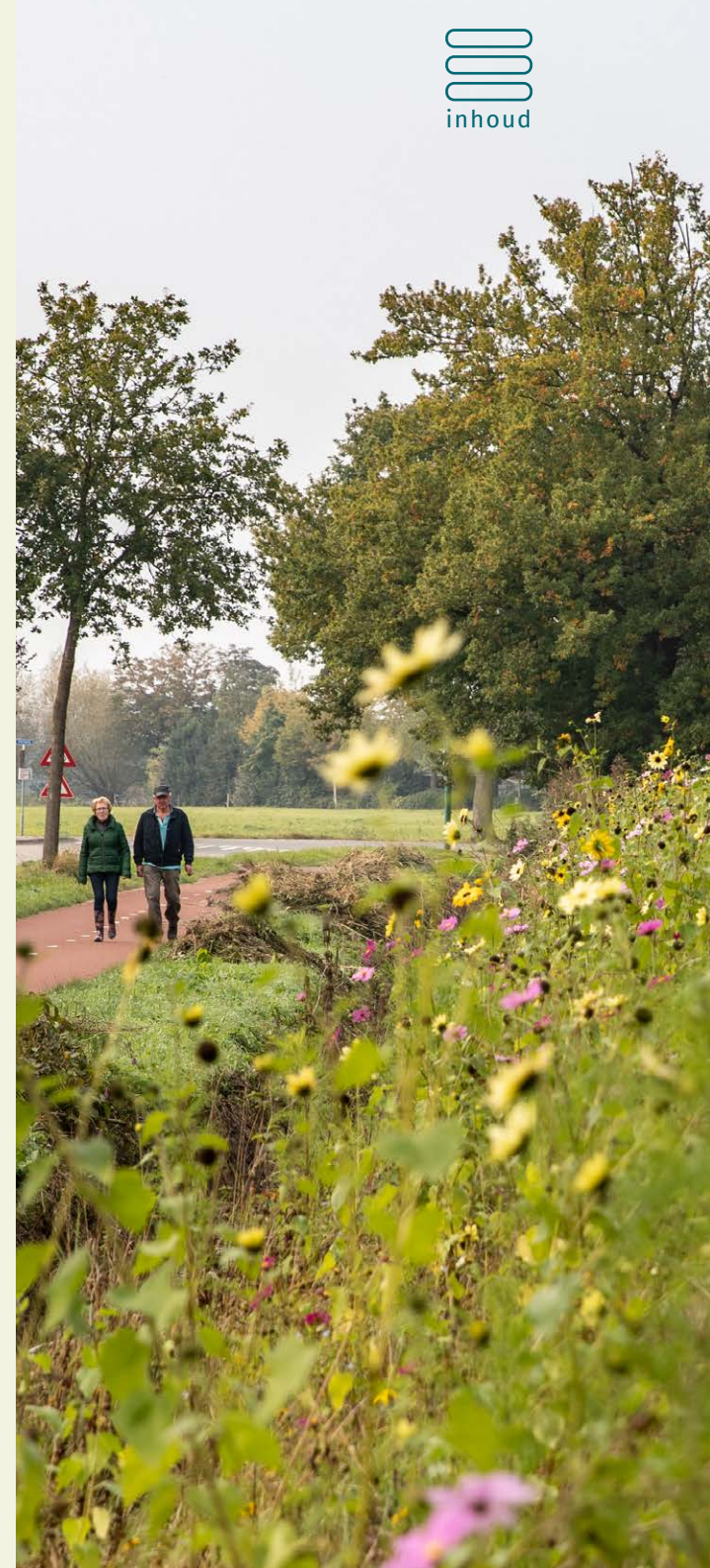
We zorgen ervoor dat de informatie op de website up-to-date is en gemakkelijk toegankelijk voor alle belangstellenden. Daarnaast zullen we andere communicatiekanalen benutten, zoals sociale media, nieuwsbrieven en lokale evenementen, om een breder publiek te bereiken en interesse te wekken voor biodiversiteitsinitiatieven en subsidiemogelijkheden.

Succesverhalen en voorbeelden van geslaagde projecten

Door het delen van succesverhalen en voorbeelden van geslaagde projecten, kunnen we anderen inspireren om zelf stappen te zetten richting een duurzame toekomst voor de gemeente Barneveld.

Programma Duurzaamheid

Via het programma Duurzaamheid communiceren we actief over het thema Biodiversiteit via onze website Duurzaam Barneveld en de communicatiekalender programma Duurzaamheid.

2.6 Beheer en monitoring

Ecologisch maaibeheer

We zullen ons richten op de implementatie van toekomstige plannen voor ecologisch maaibeheer. Hierbij zullen we nauwlettend kijken naar methoden voor ecologisch maaibeheer die de biodiversiteit bevorderen in onze gemeente. Dit kan onder meer inhouden dat we maaien op specifieke tijdstippen om de flora en fauna te sparen, het instellen van verschillende maaihogtes om diverse plantensoorten te stimuleren, en het creëren van bloemrijke graslanden om insecten en andere dieren aan te trekken. Door ecologisch maaibeheer te implementeren, dragen we niet alleen bij aan het behoud van biodiversiteit, maar bevorderen we ook een gezondere en aantrekkelijkere leefomgeving voor onze inwoners.

Faunapassages

Het beheren van faunapassages op basis van een opgesteld beheerplan voor faunapassages is

een cruciale taak om de mobiliteit en overleving van wilde dieren te bevorderen. Door dit plan te volgen, zorgen we ervoor dat de faunapassages optimaal functioneren en een veilige doorgang bieden voor verschillende diersoorten.

Eikenprocessierups

Het inzaaien van bloembollen op specifieke locaties als een strategie voor de bestrijding van de eikenprocessierups is niet alleen effectief in het verminderen van overlast door deze plaaginsecten, maar draagt ook bij aan het versterken van de biodiversiteit. Door het creëren van bloemrijke gebieden trekken we meer insecten aan, wat op zijn beurt weer voedsel biedt voor vogels en vleermuizen, natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups. Deze aanpak toont aan hoe we met doordachte maatregelen zowel ecologische problemen kunnen aanpakken als de biodiversiteit kunnen stimuleren.

Opstellen Landschapsplan

Vanuit het biodiversiteitsplan zijn wij hierbij aangesloten. Hoewel het proces enige vertraging heeft opgelopen vanwege beperkte ambtelijke capaciteit, is dit plan op dit moment in ontwikkeling. Het is belangrijk dat dit plan nauw aansluit bij de inhoud van de Omgevingsvisie. Vanuit het voorkeursscenario is er al wel richting zichtbaar wat aanknopingspunten geeft om het proces tot de realisatie van het Landschapsplan vorm te geven. Het Landschapsplan vormt immers de vertaling van deze visie en speelt een sleutelrol bij het vormgeven en behouden van het landschap en daarmee nadrukkelijk natuur, biodiversiteit en groen, van de gemeente Barneveld. In 2025 zal dit plan worden opgeleverd.

Opstellen Bomenbeleidsplan

Vanuit het biodiversiteitsplan zijn wij hierbij aangesloten. Bomen zijn niet alleen waardevolle elementen van het landschap, maar spelen ook een cruciale rol bij het bevorderen van de biodiversiteit, het reguleren van het klimaat en het verbeteren van de leefbaarheid van de gemeente. Het belangrijkste doel is het behouden en ontwikkelen van bomen en de biodiversiteit in de gemeente Barneveld. Het proces van het opstellen van dit bomenbeleidsplan is in uitvoering.

